

מדת בדת

שיעור חזק חיוני בדרך קצרה

לע"נ הגה"צ רבי יעקב אריה בן רבי אברהם נוימן זצוק"ל הערות והנצחות טל' 0548449853 או מייל MABADAF12@GMAIL.COM

גליון 371 פרשת ראה תשע"ט

כריתות ט-טו

השמיני זה פשוט שאם נטמא בשביעי זה טומאה אחת ארוכה ואם נטמא בשמיני הוא חייב עוד קרבן שהרי הוא יצא לשעה שראויה להביא קרבן, וא"כ זה כדעת ר' יוסי בר' יהודה כמו ששינונו על הפסוק וקדש את ראשו ביום הגאול לרבי הכוונה ליום הבאת קרבנותיו, ולר' יוסי בר' יהודה הכוונה ליום החלחתו.

משנה מי שקינא לאשתו ע"י הרבה אנשים היא מביאה קרבן אחד, וכן מצורע שהתנגע הרבה נגעים והביא צפרים והתנגע שוב זה לא עולה לו למנין עד שיביא את חטאתו, ולר' יהודה עד שיביא את אשמו. **גמרא** בסוטה מביאה קרבן אחד על הרבה קינויים שנאמר זאת תורת הקנאות תורה אחת להרבה קינויים, ובמצורע נאמר זאת תורת המצורע תורה אחת להרבה מצורעים.

משמע במשנה שמצורע מביא קרבן אחד על הרבה נגעים ואח"כ אומרת המשנה שהצפרים לא עולים עד שיביא את חטאתו, ולכאורה קשה הרי ממילא מספיק קרבן אחד, ויש לבאר שחסר במשנה ויש לשנות כך שאם הביא צפרים והתנגע שוב יביא רק קרבן אחד, אך לקבוע עניות ועשירות זה נקבע בחטאתו, ולר' יהודה באשמו, ושנינו בנגעים שמצורע שהביא אשמו והעשיר ר"ש אומר שהכל הולך אחר חטאת ולר' יהודה אחר האשם, ובברייתא שנינו שר"א בן יעקב אומר שהכל הולך אחר הצפרים ואמר רב יהודה בשם רב ששלשתם דרשו מפסוק אחד שנאמר אשר לא תשיג ידו בטהרתו, ולר"ש הכוונה היא לדבר המכפור, ולר' יהודה הכוונה לדבר המכשיר, ור"א בן יעקב הכוונה לדבר שגורם לו טהרה והיינו צפרים.

משנה אשה שילדה הרבה ולדות והפילה נקיבה בתוך שמונים והפילה שוב נקבה בתוך שמונים, וכן מי שהפילה תאומים לר' יהודה מביא על הראשון ולא על השני שהוא תוך מלאת של ראשון, ומביאה על השלישי ולא על הרביעי. **גמרא** מנין שמביאה קרבן אחד על הרבה ולדות ששנה תלמיד לפני רב ששת שנאמר בפסוק זאת תורת הילדת לזכר ולנקבה ומשמע שחייב קרבן אחד על זכר ונקיבה, ואין לומר שיביא אחד על לידה וזיבה שהרי נאמר **זאת**, ויש להקשות מדוע צריך פסוק למעט על לידה וזיבה הרי פשוט שאם אכלה דם וילדה היא חייבת שתיים, אלא יש לומר שהדרשה היא כך שאין לומר שתביא קרבן אחד על לידה שקודם מלאת ועל לידה שאחר מלאת כי כתוב זאת.

נחלקו ת"ק ור' יהודה בהפילה תוך פ', אם נאמר שיסוד מחלוקתם הוא שלר' יהודה ולד ראשון גורם קרבן ומונה ממנו, ולחכמים ולד שני גורם ומונה מולד שני, לכאורה פשוט שבזה נחלקו ויש לומר שהחידוש הוא במפלת תאומים שלא נאמר שבזה יודה ר' יהודה לרבנן, קמ"ל שר' יהודה חולק אם הוא נולד לאחר מלאת.

דף י הסתפקו לענין דם טוהר אם לר' יהודה מונים ימי טוהר עד מלאת הימים של השני שניתן לומר שר' יהודה סבר שהולד שני כמי שאינו רק לענין קרבן כי הוא לא יצא לשעה שראויה להביא קרבן אך לענין טומאה וטהרה הוא ודאי קיים, וימי טומאת השני מפסיקים ואח"כ ימנה ימי טוהר לראשון ואח"כ לשני, או שר' יהודה בא רק להחמיר לגבי קרבן אך לגבי ימי טוהר הוא לא יקל למנות לשני בנפרד, ורב הונא מסורא מוכיח ממה ששינונו ששוחטים קרבן פסח וזורקים דמו עבור יולדת ביום מ' לזכר וביום פ' לנקבה, ואמר רב חסדא שזה כדעת ר' יהודה שהולד שני כמי שאינו, ואם נאמר שלענין טומאה ולד שני כמי שישנו א"כ איך שוחטים וזורקים עליה הרי גם בערב היא לא יכול לאכול שהרי היא מונה עוד ימי טוהר, ויש לומר שבאמת ר' יהודה סובר שלענין טומאה וטהרה הולד שני כמי שישנו ומדובר שם בפסח שבא בטומאה, אך קשה שהאשה אינה אוכלת גם בפסח הבא בטומאה שהרי שינונו שפסח הבא בטומאה לא יאכלו ממנו זבים וזבות נדות ויולדות, ויש לומר ששם מדובר שאינן אוכלות רק אם לא טבלו אך המשנה ששוחטים עליה קרבן פסח מדובר בטבלה, אך קשה א"כ היא כבר ראויה משמיני שלה, ויש לומר שהתנא הזה סובר שטבול יום של זכר כזב וכן כאן היא כטבולת ארוך יום של יולדת, אך קשה א"כ גם ביום מ' היא לא ראויה, כי לומר שהתנא לא סובר שמוחוסר כיפורים של זכר כזב, ולרבה שמוחוסר כיפורים של זכר כזב אשיר שרבה יבאר שמדובר ביום מ' ליצירת זכר וביום פ' ליצירת נקבה ואז היא ילדה ושוחטים עליה באותו יום וכו' ישמעאל שאומר שיצירת זכר נגמרת למ' ונקבה לפ', אך קשה א"כ היא טמאה בגלל הלידה עצמה, יש לומר שמדובר בלידה יבשה בלי דם, וקשה א"כ מה החידוש ויש לומר שהחידוש הוא שלא נאמר שאי אפשר שיפתח הקבר בלי דם, קמ"ל שיכול להיות לידה בלי דם, ור' שמעיה מוכיח ממה ששינונו שנאמר ששים ואין לומר שהדמים טהורים בין רצופין ובין שאינו רצופים כי כתוב יום כמו שיום הוא רצוף כך הששים יום הם רצופים וזה לא כרבנן שהרי לדעתם לא מונים מפוזרים אלא זה כר' יהודה, ואם ר' יהודה מחשיב רצופים יחד א"כ ר' יהודה סבר שמונים לולד לשני רק להחמיר ולא נקל לגבי טומאה, ויש לומר שהברייתא הזו היא כרבנן

דף ט אין לרבות שגר יביא גם מנחה כי כתוב **כן יעשה**. **בברייתא** נוספת שינונו שנאמר בפסוק ועשה אשה ריח ניחוח לה' ואין לרבות כל מה שעולה באתים ואפילו מנחה שהרי נאמר כאשר תעשו כן יעשה, כמו שאתם הבאתם מין דמים בכניסתכם לברית כך גר, ואין לומר שיביא עולה ושלמים כמו ישראל שהרי נאמר ככם כגר יהיה לכם, ורק לכם הקשתיו ולא לקרבנותיכם, ורבי למד ככם כאבותיכם כמו שהם נכנסו לברית במילה וטבילה והרצאת דם כך גר נכנס רק במילה וטבילה והרצאת דם, ומצאנו שאבותינו נכנסו לברית במילה וטבילה והרצאת דם כך גר נכנס במילה וטבילה והרצאת דם, ובהרצאת דם לא מספיק פרידה אחת שלא מצאנו בכל התורה כולה שמקריב כך, אך יש להקשות ששינונו על הפסוק והקריבו שנאמר בתורים והקריב וא"כ גם מי שאמר הרי עלי עולת העוף לא יפחות משני פרידים קמ"ל והקריבו אפילו פרידה אחת, ויש לומר שלא מצאנו שבא פרידה אחת לחובה, אך קשה שיוולדת מביאה בן יונה או תור לחטאת, ויש לומר שיש עמו כבש.

מצאנו שאבותינו נכנסו לברית מילה כמו שנאמר כי מולים היו העם היוצאים ועוד נאמר ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמך ואומר לך בדמך חיי, ובהרצאת דם שנאמר וישלח את נערי בני ישראל ויזבחו, אך קשה היכן מצאנו שנכנסו לברית גם בטבילה, ויש לומר שכתוב ויקח משה את חצי הדם ויזרוק על העם ולא מצאנו הזאה בלי טבילה, אך קשה א"כ בזמנינו שאין קרבנות לא נקבל גרים, אמר רב אחא בר יעקב שנאמר וכי יגור אתכם גר אשר בתוכם לדורותיכם, והיינו גם כשאין מקדש.

שנו בברייתא שגר בזמן הזה צריך להפריש רובע לקינו, ואמר ר"ש שר' יוחנן בן זכאי ביטלה מפני התקלה ורב אידי בר גרשום אמר בשם רב אדא בר אהבה שהלכה כר"ש, ויש ששנו את דבריו על הברייתא שאומרת שגר תושב מותר לעשות מלאכה בשבת לעצמו כמו ישראל בחוה"מ, ור"ע אומר כמו ישראל ביו"ט, ור' יוסי אומר כמו ישראל בחול, ור"ש אומר שבין גר תושב ובין עכו"ם ועבד ואמה התושבים עושים מלאכה בשבת לעצמם כמו ישראל בחול.

משנה אלו מביאים קרבן על זדון כשוגג: הבא על שפחה ונזיר שנטמא ושבועת העדות ושבועת הפקדון. חמשה מביאים קרבן אחד על הרבה עבירות וחמשה מביאים קרבן עולה ויורד, אלו מביאים קרבן אחד על הרבה עבירות: הבא על שפחה ביאות הרבה, ונזיר שנטמא הרבה טומאות. **גמרא** מנין שהבא על שפחה חייב קרבן אחד על הרבה עבירות וגם על זדון, ששינונו בברייתא על הפסוק וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר חטא שמביא קרבן אחד על הרבה עבירות, ונסלח לו מחטאתו אשר חטא לרבות מזיד כשוגג.

מנין שזויר מביא קרבן אחד על הרבה עבירות וגם על זדון שנאמר וכי ימות עליו מת בפתע פתאום פתע זה שוגג כמו שנאמר אם בפתע בלא איבה פתאום זה אונס כמו שנאמר ויאמר ה' פתאום אל משה, ובברייתא נוספת שינונו שפתאום זה מזיד כמו שנאמר ערום ראה רעה ונסתר ופתאים עברו ונענשו, אך קשה מדוע התורה לא כתבה רק פתאום ומשמעו מזיד ואונס כדלעיל, ומשמע גם שוגג כמו שכתוב פתי יאמין לכל דבר, ויש לומר שאם היה כתוב רק פתאום היינו אומרים שמביא קרבן רק בשוגג כמו בכל התורה ולא באונס ומזיד, אך כיון שכתוב בפתע ומדובר בשוגג זה מגלה על פתאום שמביא גם באונס ומזיד.

בשבועת העדות מביא גם במזיד כמו ששינונו שבכל עולה ויורד נאמר ונעלם ולא נאמר נעלם בעדות א"כ חייב גם על מזיד, ושבועת הפקדון לומדים בגזירה שוה תחטא תחטא משבועת העדות.

מנין שחייב קרבן אחד בביאות הרבה על שפחה ששינונו וכפר עליו הכהן כאל האשם על חטאתו אשר חטא משמע שמביא קרבן אחד על הרבה חטאים, ומנסלח לו לומדים שמביא על מזיד כשוגג, אך קשה שעיקר הפסוק מדבר במזיד שהרי יש מלקות אלא הכוונה שלומדים לחייב על שוגג במזיד.

ר' חנינא טירנאה שאל את ר' יוחנן על הבא על ה' שפחות חרופות בהעלם אחד מביא קרבן אחד או יותר אמר ר' יוחנן שחייב על כל אחת ואחת, והקשה לו ר' חנינא מה החילוק בין זה למי שבא על שפחה אחת בה' העלמות, אמר ר' יוחנן שבשפחה אחת זה גוף אחד ובה' שפחות הגופים חלוקים, שאל אותו מנין שהגופים מחלקים אמר ר' יוחנן כמו שבעריות נאמר ואשה לחלק על כל אשה ואשה כך נאמר בשפחה אשר ישכב את אשה שכבת זרע **עמוד ב** והיא שפחה לחלק על כל שפחה ושפחה.

המשנה אומרת שטומאות הרבה בניזר חייב אחת, אמר רב חסדא שזה כשיטת ר' יוסי בר' יהודה שאומר שזוירות טהרה חלה מיום השביעי ובוה אמרה המשנה שהוא נטמא בשביעי כמה פעמים וחייב רק אחת כי הוא לא יצא לשעה שראויה להביא קרבן שהרי לרבי זוירות טהרה חלה מיום

ומדובר ביולדת זכר בתוך פ' של נקבה, אך קשה ששלמו רק הימים הראשונים ולא האחרונים שהרי רבנן מונים לולד השני אלא יש לומר שלרבנן מדובר בתאומים והנקבה נולדה קודם והזכר אחריה וכגון שהיא ילדה בכ' לימי טהרה ואז היא צריכה למנות שבעה ימי טומאת לידה, והביאור בברייתא הוא שלא נאמר שאם ילדה תאומים ונקבה בתחילה וזכר אחריה ותפסיק טומאת לידה באמצע ונמנה ששים ושש מפורזים, קמ"ל יום כמו שיום הוא רצוף כך מנין ימי טהרה הם רצופים, ואביי מוכיח ממה ששנו על הפסוק שלושים, שאין לומר בין רצופים ובין מפורזים שהרי נאמר יום כמו שיום הוא רצוף כך השלושים רצופים ואם נאמר שזה כרבנן הרי לדעתם לא מונים ימי טהרה מפורזים **עמוד ב** שהם אמרו שמונים לולד שני אלא זה כר' יהודה וא"כ הוא סובר שמחלקים ימי טהרה רק לחומרא ולא לקולא, ועוד הוכיח רב אשי ממה ששנו על הפסוק ששת ימים שאין לומר בין רצופין ובין מפורזים שהרי נאמר ששים כמו ששים הם רצופים אך ששה הם רצופים וזה לא כרבנן שהרי הם אומרים שאינה מונה לולד שני וא"כ זה כר' יהודה והוא סבר שמונים לולד שני רק להחמיר ולא להקל.

משנה אלו המביאים קרבן עולה ויודד: על שמיעת קול ועל ביטוי שפתיים ועל טומאת מקדש וקדשיו ויולדת ומצורע. **גמרא** שנו בברייתא שיש מי שמביא בדלות ועשירות ויש מביא בדלות ויש בדלי דלות, יולדת מביאה בדלות ועשירות, מצורע מביא בדלות ושמיעת קול וביטוי שפתיים וטומאת מקדש וקדשיו מביאים בדלות ודלי דלות, בברייתא נוספת שנינו שיש מי שמביא אחד תחת אחד ויש מביא שתיים תחת שתיים, ויש שמביא שתיים תחת אחד ויש שמביא אחד תחת שנים ולמדו מכאן שעשירית האיפה בא גם פרוטה, והיינו שיוולדת מביאה פרידה אחת של עוף תחת כבש ומצורע מביא שתי פרידים תחת שני כבשים, ובשמיעת קול וביטוי שפתיים וטומאת מקדש וקדשיו מביאים שני פרידים תחת כבשה אחת, ובדלי דלות הם מביאים עשירית האיפה אחד תחת שתי פרידים, ולמדו שעשירית האיפה בא גם מפרוטה כמו ששנינו שמי שאמר הרי עלי בסלע למזבח יביא כבש שאין דבר הקרב בסלע מלבד כבש שהרי נאמר בתורה שאשם בא בכסף שקלים א"כ כבש בן שנה בסלע, ולעיל שנינו שעמדו הקנים ברבעתיים שהוא רובע דינר ואם קן הוא אחד משש עשרה לכבש א"כ דלי דלות הוא אחד משש עשרה ומן, אך קשה שאם קן הוא רובע דינר א"כ עשירית האיפה היא ג' פרוטות, ויש לומר שהתנא למד מיולדת שמביאה פרידה אחת תחת כבש שהיא אחד חלקי ל"ב מכבש, אך לפ"ז עשירית האיפה הוא פרוטה ומחצה שהיא אחד חלקי ששה עשר מפרידה, ואומר רבא שהכל נלמד מיולדת וא"כ עשירית האיפה הוא אחד חלקי ל"ב מפרידה אחת, ואכן צריך להיות פרוטה פחות רבע אך אין זה דרך ארץ להביא למקום פחות מפרוטה.

משנה מה בין שפחה לשאר עריות שאינה שוה להם בעונש וקרבן שהרי כל העריות בחטאת ושפחה באשם בכל העריות גם הנקבה בקרבן ובשפחה רק הזכר, בכל העריות האשה והאיש שוים בעונש ובשפחה האיש לא שוה לאשה במלקות והאשה לא שוה לאיש בקרבן, בכל העריות המערה כגומר וחיוב על כל ביאה וביאה ובשפחה לא,

דף יא ובשפחה החמירו רק שעשה בה מזיד כשוגג, לר' יהודה בשפחה מדובר שחציה שפחה וחציה בת חורין שכתוב והפדה לא נפדתה ור' ישמעאל סובר שמדובר בשפחה ודאית, ור"א בן יעקב אומר הרי כל העריות מפורשות ואין לנו שויר אלא רק חציה שפחה וחציה בת חורין. **גמרא** מנין שרק השפחה לוקה ולא הזכר ששנינו על הפסוק בקורת תהיה שהיא לוקה, ואין לומר ששניהם לוקים כי כתוב תהיה שרק היא לוקה והוא לא, ומנין שבקורת הכוונה למלקות אמר ר' יצחק שהמלקות הם בקריאה כמו ששנינו גדול שבדיינים מקרא ושני מונה והשלישי אומר הכהו, ורב אשי אומר בבקור תהיה כמו ששנינו שלא אומדים את הלוקה אלא במכות שראויות להשתלש.

שנו בברייתא שכשהאשה לוקה האיש מביא קרבן ואם אינה לוקה הוא לא מביא קרבן, אמר רבא שלומדים את זה מהפסוק ואיש כי ישכב את אשה שכתב זרע והיא שפחה נחרפת לאיש והפדה לא נפדתה או חופשה לא ניתן לה והרי עד כאן דברו באיש ומדוע לא כתוב והביא את אשמו לה' ואח"כ בקורת תהיה, והפסוק כתב קודם בקורת תהיה ואח"כ והביא את אשמו, אלא ללמד שאם בקורת תהיה אז יביא את אשמו ואם לא תהיה בקורת הוא לא יביא את אשמו, ואין לומר שרק הוא התמעט והיא תלקה ותביא קרבן שהרי נאמר והביא את אשמו לה'.

ר' יצחק אומר שחייב רק על שפחה בעולה שכתוב והיא שפחה נחרפת, ונחרפת משמע שכבר היה בה שינוי כמו ששנינו ותשטח עליו הריפות, ועוד נאמר אם תכתוש את האויל במכתש בתוך הריפות בעלי, בעזרא נאמר ויתנו ידם להוציא נשיהם ואשמים איל צאן על אשמתם אמר רב חסדא שכולם בעלו שפחות חרופות.

שנו בברייתא על הפסוק **והפדה שר"ע** דרש שאין לומר שכולה נפדתה כי כתוב לא נפדתה, ואין לומר שהיא לא נפדתה כלל שהרי נאמר והפדה, א"כ מדובר בחציה שפחה וחציה בת חורין והיא מאורסת לעבד עברי, ור' ישמעאל אומר שמדובר בשפחה כנענית שמאורסת לעבד עברי וכתוב והפדה לא נפדתה זה כלשון בני אדם, ור"א בן עזריה דרש שכל העריות מפורשות ונשאר רק חציה שפחה וחציה בת חורין שהיא מאורסת לעבד עברי. ואחרים אומרים שהפסוק לא יומחו כי לא חופשה מדבר בשפחה

כנענית שמאורסת לעבד כנעני, ולר' ישמעאל מובן שהוא לא למד מהפדה לא נפדתה כי הוא סובר דברה תורה כלשון בני אדם, אך קשה לדבריו מנין שמדובר במאורסת לעבד עברי, ויש לומר שכתוב כי לא חופשה משמע שהוא בחופש, ולכאורה ר"א בן עזריה הוא כדברי ר"ע ויש לומר שהוא בא לענות על דברי ר' ישמעאל שאמנם בכל מקום אומרים דברה תורה כלשון בני אדם אך כאן זה שונה שהרי נאמר כי לא חופשה א"כ מדוע כתוב בתחילה והפדה לא נפדתה, אלא משמע כדברי ר"ע, ולדעת אחרים מובן שהם לא למדו מהפדה לא נפדתה כי הם סוברים שדברה תורה כלשון בני אדם אך מנין שמדובר בעבד כנעני, יש לומר שכתוב כי לא חופשה ואם זה לא כשיעור אליה שהרי היא חצי שפחה חצי בת חורין א"כ זה מדבר על העבד כנעני.

משנה בכל העריות כאחד גדול ואחד קטן הקטן פטור אם אחד ער ואחד ישן הישן פטור אחד שוגג ואחד מזיד השוגג בחטאת והמזיד בכרת. **גמרא** יש להקשות וכי בשפחה חייבו בקטן ומבאר ר' יהודה שבכל העריות שיש קטן וגדול הקטן פטור וכאן גם הגדול פטור שהרי הוקשו אחד לשני, וכן היה קשה וכי כאן חייבו גם בישן וביאר רב יהודה בשם רב שבכל העריות אחד ער ואחד ישן הער חייב וכאן גם הניעור פטור שהרי הוקשו זה לזה.

תלמיד שנה לפני רב ששת שעשו גומר כמערה מתכוון כשאינו מתכוון כדרכה כשלא כדרכה וניעור כישן אמר לו רב ששת אם דברת בשפחה חרופה הרי לא חייבו בה מערה וחייבו רק בכוונה ולא בלי כוונה, וחייב רק כדרכה ולא בשלא כדרכה, שהרי נאמר שכבת זרע ומה שיין מה שאמרת ניעור כישן, ואם דברת על שאר עריות שעשו גומר כמערה הרי יש לשנות להיפך **עמוד ב** מערה כגומר אמר לו התלמיד וכי אמחוק את הברייתא הזו, אמר לו רב ששת שיש לשנות שעשו גומר שלא כדרכה בשפחה חרופה שאינו חייב כמו מערה כדרכה שהרי נאמר שכבת זרע ועשו מתכוון שלא כדרכה בשפחה שפטור כמו אינו מתכוון שהרי נאמר שכבת זרע, ועשו ניעור שלא כדרכה בשפחה שפטור כישן שהרי נאמר שכבת זרע, נמצא שהמערה בשפחה כמו אינו מתכוון בכל עריות, וישן כדרכה כמו ישן של עריות, נמצא ניעור שלא כדרכה בשפחה כישן של כל עריות שפטור.

פרק אמרו לו

משנה אם אמרו לאדם אכלת חלב יביא חטאת, אם עד אחד אומר אכל ואחד אומר לא אכל או אשה אומרת אכל ואשה אומרת לא אכל יביא אשם תלוי, אם עד אומר אכל והוא אומר לא אכלתי פטור, אם שנים אומרים אכל והוא אומר לא אכלתי, לר"מ יש ללמוד מק"ו שאם שנים מביאים אותו למיתה החמורה ק"ו שהם יביאוהו לידי קרבן הקל, וחכמים אמרו לו שהוא יכול לומר מזיד הייתי, אם אכל חלב ועוד חלב בהעלם אחד חייב אחת, ואם אכל חלב ודם פיגול ונותר בהעלם אחד חייב על כל אחד ואחד, ובוה חמור מינים הרבה ממין אחד, ויש חומר במין אחד על מינים הרבה שאם אכל חצי זית ועוד חצי זית מין אחד חייב ומשני מינים פטור. **גמרא** המשנה מתחילה אמרו לו אכלת חלב והיינו ששנים אמרו לו ואם הוא שותק ולכן הוא מביא א"כ יוצא שרק בשתיקה כנגד שתיים הוא מביא ובשתיקה כנגד אחד לא יביא, וא"כ קשה שבבבא האמצעית כתוב שאם עד אומר אכלת והוא אומר לא אכלתי פטור משמע רק כשהוא מכחיש את העד אך אם הוא שותק יביא קרבן וכ"ש כששותק מול שנים, אלא ברישא מדובר שהוא מכחיש את העדים וכר"מ שלא מועיל הכחשה כנגד שנים, אך לרבנן פטור, וא"כ קשה מה החידוש הרי זה כבר כתוב בסיפא, ויש לומר שהמשנה מחדשת שדבר זה הוא תלוי במחלוקת ר"מ וחכמים ודוקא כשהוא מכחיש את העדים, וללישנא בתרא מה שכתוב במשנה אמרו לו הכוונה אפילו לאחד וכמו ששנינו האשה שהלך בעלה למדינת הים ואמר לה מת בעלך ונשאה ואח"כ בא בעלה תצא מזה ומזה ומזה מדובר גם כשאמר לה עד אחד שהרי בסיפא נאמר נשאת שלא ברשות מותרת לחזור לו והיינו שיש ברשות ב"ד אלא יש שני עדים, וא"כ ברישא מדובר שהיה רק עד אחד וברשות ב"ד א"כ גם על עד אחד נאמר הלשון אמרו, ויש לדקדק שאם העד אומר לו אכלת אם הוא מכחיש את דבריו ודאי אינו מביא שהרי נאמר להדיא בבבא האמצעית שאם עד אחדאומר לו אכלת והוא אומר לא אכלתי פטור אלא מדובר שהוא שותק, אך את זה כבר ניתן ללמוד מהדיק שרק כשהוא מכחיש את העד הוא פטור ואם הוא שותק לדברי העד חייב קרבן, ויש לדחות שמדובר כשאינו מכחיש אותו והמשנה אומרת שאם אמר לו עד אכלת חלב מביא חטאת ודוקא כששותק אך אם הוא מכחיש אותו פטור.

מנין שבדאורייתא כשאינו מכחיש חייב, ששנינו בברייתא על הפסוק או הודע אליו חטאתו ולא שידועוהו אחרים ואין לומר גם כשאינו מכחישם שכתוב או הודע אליו מכל מקום ואם מדובר בשנים ואינו מכחישם לא צריך פסוק לכך שחייב,

דף יב אלא מדובר באחד וכתוב שכשאינו מכחישם נאמן.

הסתפקו אם טעמם של חכמים הוא שאדם נאמן על עצמו יותר ממאה איש או שיש לו מיגו שהוא יכול לומר מזיד הייתי ולכן הוא נאמר לומר לא אכלתי והנ"מ אם ניתן ללמוד מכאן לטומאה, שאם טעמם של חכמים מצד נאמנות אין חילוק בין טומאה חדשה לטומאה ישנה אך אם טעמם של חכמים הוא מצד מיגו זה יועיל רק לטומאה ישנה אך בטומאה חדשה חייב שבטומאה ישנה יש מיגו שיכול לומר טבלתי נאמן לומר לא נטמאתי ובכלל דבריו לא עמדת בטומאתי אלא טבלתי, אך בטומאה חדשה הוא חייב שאין לו מיגו לומר טבלתי שהרי העדים אומרים לו עכשיו נטמאת

יש להוכיח ממה ששנינו שלר"מ אם עד אחד אומר נטמאת והוא אומר לא נטמאתי פטור, ואין לומר גם שנים שהרי זה ק"ו שאם שנים מביאים אותו למיתה להחמיר ודאי הם מביאים אותו לידי קרבן הקל, וחכמים אומרים שאדם נאמן על עצמו יותר ממאה עדים, א"כ משמע שזה טעמם של חכמים, ורב אמי אומר שאכן טעמם של חכמים הוא מצד מיגו והם אומרים שמתוך שיכול לומר לא עמדתי בטומאתי הוא פטור שלכן אדם נאמן על עצמו יותר ממאה איש, אך קשה מה מחדשת שם המשנה הרי זה ודאי כמו חלב, ויש לומר שיש בזה חידוש שלא נאמר שרק בחלב שייך לומר שהוא מתרץ דבריו לא אכלתי שוגג אלא מזיד, אך באמר לו נטמאתי לא שייך לתרץ כך את דבריו, קמ"ל שגם בטומאה הוא מתרץ את דבריו ולא נטמאתי הכוונה לא עמדתי בטומאתי אלא טבלתי, ויש להוכיח ממה ששנינו שעל הפסוק והתורה שלר"מ המודה בדברים חייב ושאינו מודה בדברים פטור, ואם אמר לו עד אחד נטמאת והוא אומר לא נטמאתי פטור ואין לומר גם כששנים מכחישים אותו, שזה ק"ו שאם שנים מביאים אותו למיתה החמורה ודאי הם מביאים אותו לקרבן הקל, ור' יהודה אומר שאדם נאמן על עצמו יותר ממאה איש וחכמים מודים לר' יהודה בחלבים ובביאת מקדש אך בטומאה אינם מודים לו, ובמה מדובר עמוד ב אם נאמר בטומאה ישנה מה החילוק בין חלב וביאת מקדש שחכמים מודים לר' יהודה כי יכול לומר מזיד הייתי הרי גם בטומאה ישנה יכול לתרץ דבריו לא עמדתי בטומאתי אלא טבלתי, ומבאר רבינא שמדובר בטומאה ישנה וכגון שעדים אמרו לו אכלת קדשים בטומאת הגוף והוא אומר לא נטמאתי שלא שייך לומר שהוא מתרץ דבריו לא עמדתי בטומאתי אלא טבלתי שהרי אם הוא אומר טבלתי ואכלתי א"כ הוא מכחיש את דבריו לגבי טומאת מגעו.

ר"נ אומר שהלכה כר' יהודה ואמר רב יוסף שר' יהודה אמר שנאמן רק לעצמו ובפני עצמו שאחרים לא יזלו בקדשים.

ר"ל אומר שר"מ מודה לחכמים אם אמרו לו שנים בעלת שפחה חרופה והוא אומר לא בעלתי שהוא נאמן מתוך שיכול לומר לא גמרתי ביאתי, ורב נשת אומר שר"מ מודה לחכמים בנוזר שאמרו לו שנים נטמאת והוא אומר לא נטמאתי פטור כי הוא יכול לומר נשאלתי על נזירות, ואביי אומר שר"מ מודה כשאמרו לו שנים אתה יודע בעדות לפלוני והוא אומר לא ידעתי פטור כי הוא יכול לפרש דבריו לא התכוונתי להיות עד.

המשנה אומרת שאם אכל חלב וחלב בהעלם אחד חייב ומקשה ר' זירא הרי הוא אכל שני שיעורים של חלב ומבאר אביי שבשני זיתים חייב רק כשהעלמות מחלקות אך כאן זה העלם אחד, ויש שהקשו בלשון זו שמשמע שרק בהעלם אחד חייב אחד אך בשני העלמות חייב שתיים הרי זה שם אחד של חלב, ומבאר אביי שההעלמות מחלקים.

המשנה אומרת שאם אכל שני חצאי זיתים ממין אחד חייב, יש להקשות שזה פשוט, ומבאר ר"ל בשם בר תוטיני שמדובר שאכלו בשני מיני בישול וכן' היושע שהתמחוים מחלקים, והיינו אומרים שר' יהושע אמר את זה גם להקל שכששאלו זית אחד משני בישולים פטור, קמ"ל שחייב שהוא בא רק להחמיר ולא להקל, ויש ששנו את זה על הסיפא שכתוב משני מינים חייב לכאורה זה פשוט ואמר ר"ל בשם בר תוטיני שמדובר שאכלו בשני תמחוים וכן' יהושע שהתמחוים מחלקים והיינו אומרים שר' יהושע אמר רק לחומרא ולא לקולא, קמ"ל שמשני מינים פטור והכוונה שזה מין אחד והוא נקרא שני מינים כי זה שני תמחוים וכתוב שפטור כי ר' יהושע אמר את דבריו גם להקל, ויש לדייק שאם בסיפא מדובר במין אחד ובשני תמחוים א"כ ברישא מדובר במין אחד ותמחויו אחד וקשה מה החידוש, ואמר רבינא שהחידוש הוא שמדובר כשהיתה לו ידיעה באמצע וכן' א שאומר שאין ידיעה לחצי שיעור, כמו ששנינו שאם כתב שתי אותיות בשתי העלמות אחת שחרית ואחת בין הערביים ר"ג מחייב וחכמים פוטרים ר"ג סובר שאין ידיעה לחצי שיעור וחכמים סוברים שיש ידיעה לחצי שיעור.

משנה כמה ישהה בין שתי חצאי זיתים לצרפם, לר"מ כשיעור אכילת קליות ולחכמים כדי שיששה מתחילה ועד סוף תוך כדי אכילת פרס חייב, אם אכל אוכלים טמאים ושתה משקים טמאים או שתה רביעית ונכנס למקדש ושהה כדי אכילת פרס חייב, ור"א אומר שאם פסק בה או שנתן בו מים כל שהוא פטור. **גמרא** הסתפקו בדברי ר"מ האם הוא בא להחמיר שאם שהה כל היום כדי אכילת קליות ברצף ואפילו אם מתחילת אכילתו עד סופה עבר השיעור של אכילת פרס חייב כיון שאכילתו נמשכת, או שר"מ בא להקל כאילו אוכל קליות בלא הפסק אך אם הפסיק מאכילתו אפילו פחות מכדי אכילת פרס זה לא מצטרף, ואמרו לו חכמים שאפילו אם שהה מתחילה ועד סוף פחות מכדי אכילת פרס חייב, ויש להוכיח מדברי חכמים עד שיששה בכדי אכילת פרס מתחילה ועד סוף, **דף יג** וזה מובן אם ר"מ אמר לחומרא וחכמים באים לומר שרק אם שהה כדי אכילת פרס זה מצטרף, אך אם ר"מ מקל חכמים צריכים לומר אם שהה שמשמע שהם באים להחמיר, א"כ משמע שר"מ מחמיר.

רבנאי אומר בשם שמואל שבחלבים ונבילה עד שיששה מתחילה ועד סוף כדי אכילת פרס, ואוכלים טמאים ושקצים ורמשים ומשקים אפילו כל היום כולו בכדי אכילת פרס, ויש לדקדק מה הכוונה, ומבאר רב פפא שאפילו כל היום כולו חייב בתנאי שאכל בכדי אכילת פרס, ויש להקשות ששנינו לא האוכלים מצטרפים לפסול את הגווייה בכחצי פרס ומשמע שהוא אכל את החצי פרס תוך כדי אכילת פרס, ויש לדחות שהוא אכל כזית וכזית בכדי אכילת פרס. ויש להוכיח ממה ששנינו כל האוכלים מצטרפים לפסול את

הגווייה בכחצי פרס בכדי אכילת פרס כיתד שאם אכל וחזר ואכל אם יש מתחילת אכילה ראשונה עד סוף אכילה אחרונה כדי אכילת פרס הם מצטרפים ויותר מכך אינם מצטרפים, ולא התירו לאוכל פחות מכשיעור לטבול ואם ירד ועלה והשלימו הוא מצטרף והתירו למעוברת לאכול פחות מכשיעור מפני הסכנה, כל המשקים מצטרפים לפסול את הגווייה ברביעית בכדי אכילת פרס כיצד שאם שתה וחזר ושתה אם יש מתחילת שתיה ראשונה עד סוף שתיה אחרונה כדי אכילת פרס הם מצטרפים ויותר מכך אינם מצטרפים, והתירו למי שנטמאה ממגע טמא מת להניק את בנה ובנה טהור, וכתוב להדיא שאם יש מתחילת אכילה ראשונה עד סוף האכילה האחרונה כדי אכילת פרס ולא כרבנאי.

שנינו בכרייתא שלא התירו לאכול פחות מכשיעור ולטבול, מבאר רב יהודה שהכוונה היא שאם אכל פחות מכשיעור לא התירו לו לרדת לטבול שאם יטבול ואח"כ יעלה ויאכל זה יצטרף לו לאכילה הראשונה והוא יחשוב שהטבילה הועילה לו לחלקו ואינו יודע שתועיל לו טבילה רק בסוף.

מה שכתוב שהתירו למעוברת לאכול פחות מכשיעור מפני הסכנה יש לדקדק אם היא מסוכנת היא יכולה לאכול יותר מכשיעור, ומבאר רב פפא שהתירו למעוברת לאכול פחות משיעור והיא יכולה לאכול אפילו יותר מכשיעור כשיש סכנה.

מה שכתוב שהתירו לטמאה מטמא מת להניק את בנה והוא טהור, יש להקשות הרי היונק נטמא מיד כשהוא יונק מהחלב עצמו ואין לומר שלא היה הכשר שהרי יש הכשר באותה טיפה המלוכלכת בראש הוד, ור"נ מבאר בשם רבה בר אבוחה שהוא ינק בתכיפה אחת ולא היתה טיפה מלוכלכת, ורבא אומר שיש שתי תשובות על כך שאנו רואים שפי היונק מלא חלב, ועוד שמקום החלב דינו כמעייין ששנינו שחלב אשה מטמא בין לרצון ובין שלא לרצון ושל בהמה מטמא רק לרצון, ולכאורה שלא לרצון הכוונה שלא ניחא ליה בחלב וכתוב שהוא מטמא, ומבאר רבא שבנה טהור שיש ספק אם ינק כשיעור או לא וגם אם ינק כשיעור שמא זה היה יותר משיעור אכילת פרס, ויש להקשות וכי לרבא מקום החלב הוא מעין שאינו צריך הכשר הרי שנינו שאם נטף חלב מדר של אשה ונפל לאויר התנור התנור טמא, והקשו על כך במה היה הכשר וביאר ר' יוחנן שהוכשר בטיפה המלוכלכת בפי הוד, ואין לומר שרובא לא למד כר' יוחנן שהרי שנינו נמצאת אתה אומר שיש ט' משקים בזוב: הזיעה וליחה סרוחה ורעי טהורים מכלום, דמעת עינו ודם מגפתו וחלב אשה, מטמאים טומאת משקים ברביעית, ורקן וזבו ומי רגליו מטמאים טומאה חמורה בכל שהוא, ואם נאמר שמקום חלב הוא כמעייין א"כ מדוע החלב לא מטמא טומאה חמורה בכל שהוא כמו זובו ורוקו, אלא משמע שמקום חלב האשה אינו כמעייין, והברייתא שאמרה שהחלב מטמא שלא לרצון אין הכוונה שלא ניחא ליה בו אלא הכוונה שבסתמא דעתו של התינוק קרובה לחלב ולכן הוא מטמא אך אם אמר שלא ניחא ליה ודאי הוא טהור.

המשנה אמרה שאם אכל אוכלים טמאים ושהה לכאורה מה שייך שהיה ומבאר רב יהודה שהכונה שאם אכל אוכלים ושתה משקים טמאים ושתה רביעית יין ושהה באכילתם כדי אכילת פרס ונכנס למקדש חייב.

שנו בכרייתא על הפסוק יין ושכר אל תשת שאין לומר שאסור להכנס גם בשתה כל שהוא ואפילו מגיתו שכתוב ושכר ורק כשיש בו כדי לשכר והיינו רביעית ובן מ' יום, ומה שכתוב יין בא לומר שמוזהרים עליו בכל שהוא וגם מגתו, ור' יהודה אומר שנאמר יין ומנין לרבות שאר המשכרים שכתוב ושכר ומה שכתוב יין בא ללמד שרק על יין הוא במיתה ועל שאר המשכרים באזהרה, ור"א למד בפסוק יין אל תשת ושכר אל תשת שלא ישתהו אלא דרך שכרותו ואם הפסיק בו או שנתן בו מים כל שהוא פטור ונחלקו שתי ק' סובר שלומדים שכר שכר מנזיר שרק ביין ולא בדבר אחר, ור' יהודה לא למד שכר שכר מנזיר, ור"א סובר ששיכר משמע דבר שהוא משכר, ומה ששנינו שאם אכל דבילה קעילית או שתה דבש או חלב ונכנס למקדש ושימש חייב זה כר' יהודה, רב יהודה בר אחותאי אומר שהלכה כר"א ורב קרא על ר"א טוב שבחכמים.

רב אחא מהוצל היה נדור מאשתו והוא בא לפני רב אשי שיתיר את נדרו ורב אשי אמר לך היום ובא מחור שרב לא העמיד אמורא עליו מיו"ט לחבירו משום שכרות אמר לו רב אחא הרי רב פסק כר"א וגם אתה הוספת מים בינך אמר לו שרק ברביעית ניתן ליקל ובלא כמות מרביעית.

שנו בכרייתא על מה שנאמר בשמותי יין ולהלכה בין הקודש ובין החול נאמר על חרמים והקדשות בין השתוי ובין הטהור אלו טומאות וטהרות, ולהורות זו הוראה את כל החוקים אלו מדרשות אשר דבר ה' זו הלכה ביד משה זה תלמוד, ואין לומר שגם על לימוד המשנה שהרי נאמר ולהורות, ור' יוסי בן ר' יהודה אומר שאין לומר גם על תלמוד שהרי נאמר ולהורות, ומה ששנינו יצא שרץ טמא וצפרדע טהור ששתוי יין מורים בהם זה כר' יוסי בר' יהודה, אך קשה שרב לא העמיד אמורא עליו מיו"ט לחבירו בגלל השכרות, יש לומר שרב הורה הוראות ואין לומר שהוא יעמיד עצמו מלהורות כי כל מקום שרב ישב הוא לא הלך בלי להורות.

משנה יש אדם שאוכל אכילה אחת וחייב עליה ד' חטאות ואשם אחד, והיינו טמא שאכל חלב והוא נותר וחייב משום מוקדשים ובידה"כ, ור"מ מוסיף שאם היה שבת והוציאו חייב חייב אמרו לו שאינו מהשם של אכילה.

דף יד לכאורה יוצא שר"מ סובר שאיסור חל על איסור ויש לדחות שאמנם אין איסור חל על איסור אך איסור חל על איסור אם השני כולל עמו אחרים או שהוא מוסיף בו, שהרי טהור אסור רק בחלב וכשהוא נטמא נוסף בו איסור בחתיכות טהורות, ונוסף בו איסור גם על החלב, והחלב עצמו היה אסור מתחילה רק באכילה וכשהקדישו נוסף בו איסור הנאה, ועדיין הוא נאסר רק להדיט וכשנעשה נותר נוסף בו איסור גם לגבוה ומתוך כך נוסף האיסור גם על הדיט, וכשבא יוה"כ מתוך שנאסר בכל חולין נוסף בו איסור גם בזה, אך יש להקשות מדוע המשנה לא מעמידה ה' חטאות ונוסף שאכל עמו פיגול, יש לומר שמדובר בבהמה אחת ולא בשתי בהמות ולא שייך חיוב פיגול ונותר בבהמה אחת, אך לכאורה ניתן להעמיד באופן שהעלה אבר פיגול למזבח פקע הפיגול פקע ממנו כמו שאמר עולא שאם העלה קרן פיגול למזבח פקע פיגולו ממנו, ויש לומר שבאותו אבר לא שייך איסור פיגול ונותר, אך לכאורה ניתן להעמיד שהעלה אבר פיגול ואת חציו הניח על המזבח ואת חציו השני הניח מחוץ למזבח שבחלק מזבח פקע הפיגול והוא נותר, ויש לדחות שאם רוב האבר במזבח והוא נותר ואם רובו בחוץ הוא נשאר בפיגול, אך לפ"ו יש לפשוט את הספק של רמי בר חמא אם הלכו באברים אחרי הרוב או לא, ויש לדחות שלא מעמידים גם בפיגול שהמשנה מדברת בכזית אחד ולא בשני זיתים, אך קשה שכתוב יוה"כ ושיעורו הוא ככותבת שיש בה שני זיתים, אמר ר' זירא שמדובר שאכל כולאי בחלבה ובחלב של הכלאי אין פיגול, ורב פפא אומר שלגבי יוה"כ מדובר שהוא השלים את שיעור החלב בתמרים לככותבת, ורב אחא שנה במשנה ה' חטאות והוא תירץ באופן שאכל כזית פיגול והוא לא תירץ כדלעיל, אך קשה שניתן לשנות שש חטאות ולהוסיף שאכל כזית דם, יש לומר שמדובר באכילה אחת ולא בשתי אכילות וחכמים שיערו שבית הבליעה לא מכיל יותר משתי זיתים.

יש להקשות מדוע ר"מ אמר אם היה שבת והוא לא שנה אם הוציא, ו אומר רפרם שר"מ סובר שרק לשבת יש דיני עירוב והוצאה ולא ליוה"כ, אך יש לדחות שבאמת יש עירוב והוצאה ליוה"כ ומה שהוא אמר אם היה שבת והוציא הכוונה שחייב משום שבת ויוה"כ, אלא רפרם הוכיח את זה ממה ששינוי על הפסוק ושלאו ביד איש עתי, איש להכשיף זר עתי אפילו בטומאה ואפילו בשבת עתי ומוזמן לכך וממה שצריך לרבות שבת הוכיח רפרם שרק בשבת יש דיני עירוב והוצאה ולא ביוה"כ, אך יש לדחות שרק בשעיר המשתלח צריך פסוק לגבי שבת כי ביוה"כ מצותו היא בכך, אלא יש להוציא את דברי רפרם.

משנה יש ביאה אחת שחייב בה ו' חטאות אם בא על בתו חייב משום בתו ואם היא אחותו ואשת אחיו ואשת אחי אביו ואשת איש ונדה. **גמרא עמוד ב** יש להקשות הרי לר"מ אין איסור חל על איסור, ויש לבאר שבאיסור מוסיף וכולל איסור חל על איסור, ומדובר שבא על אמו והוליד ממנה בת ובאו איסור בתו ואחותו יחד, וכשהיא נשאה לאחיו נוסף בה איסור אשת אב ומתוך שנאסרה גם לשאר אחים נאסרה עליו ואח"כ נשאה לאחי אביו ונוסף בה איסור לשאר אחי אביו ונוסף האיסור גם לו, ואח"כ נשאה איש אחר ונוסף בה איסור אשת איש לכל העולם ונוסף גם לו, וכשנעשתה נדה היא נאסרה גם על בעלה ולכן נוסף גם לו.

משנה מי שבא על בתו חייב עליה משום בתו וכלתו ואשת אחיו ואשת אחי אביו ואשת איש ונדה, ור' יוסי אומר שאם הזקן עבר ונשאה חייב בנו עליה גם משום אשת אב וכן הבא על בת אשתו ועל בת בתה. **גמרא המשנה** אמרה שחייב משום אשת אב יש להקשות איך היא מותרת לזקן הרי היא אשת אחיו ור' יוחנן מבאר שהיא נפלה לפניו ליבום, אך קשה מהו הלשון עבר ומבאר ר' יעקב שהוא עבר על כלת בנו שהיא שניה לו כמו ששינוי שכלתו היא ערוה וכלת בנו היא שניה, והמשנה מוסיפה שכן יש למצוא בבת בנו או בבת בתו עד סוף כל הדורות, וקשה וכו' לר' יוסי איסור חל על איסור הרי שנינו שאם עבר עבירה שיש בה שתי מיתות היא נידון בחמורה ור' יוסי אומר שהוא נידון בזיקה הראשונה שבאה עליו ושנינו כיצד אמר ר' יוסי נידון בזיקה הראשונה, אם חמותו נעשתה אשת איש נידון בה על חמותו, ואם אשת איש נעשתה חמותו נידון בה משום אשת איש, ואמר ר' אבהו שר' יוסי מודה באיסור מוסיף וכן אמר רבין בשם ר' יוחנן, וכאן יש איסור מוסיף אם היה בן לזקן ומתוך שנוסף איסור לגבי בנו נוסף איסור גם עליו.

משנה מי שבא על חמותו חייב עליה משום חמותו וכלתו ואשת אחיו ואשת אחי אביו ואחות אשתו ואשת איש ונדה, וכן הבא על אשת חמותו ואם חמותו ור' יוחנן בן נורי אומר שהבא על חמותו חייב משום חמותו ואם חמותו ואם חמיו אמרו לו ששלשתם הם שם אחד. **גמרא ר"א** אמר בשם ר' הושעיא בשם ר' יוחנן בן נורי שמה שחייב שני שמות זה לדעת סומכוס, **דף טו** ששינוי שאם שחט האם ואת בת בתה ואח"כ שחט את בתה לוקה ארבעים, וסומכוס אומר בשם ר"מ שלוקה פ', ודוחה רבא שיתכן שר' יוחנן בן נורי אמר רק כאן שהשמות חלוקים חמותו ואם חמותו ואם חמיו, אבל באותו ואת בנו לכולם יש שם אחד של אותו ואת בנו והשמות לא חלוקים, ור"ג בר יצחק אומר שיתכן שסומכוס דיבר רק לגבי אותו ואת בנו שהגופים חלוקים אך כאן זה גוף אחד והוא יסבור כמו ר' אבהו בשם ר' יוחנן שלמד מהפסוק שארה הנה זימה היא שהכתוב עשה את כולם לזימה אחת.

משנה ר"ע שאל את ר"ג ור' יהושע באטליו של עימאום כשבאו לקנות

בהמה למשתה בנו של ר"ג האם הבא על אחותו ועל אחות אביו ואחות אמו חייב אחת על כולם או על כל אחת ואחת, ואמרו לו לא שמענו אך שמענו שהבא על ה' נשיו נדות בהעלם אחד שחייב על כל אחת ואחת וניתן ללמוד ק"ו משם. **גמרא** יש לדקדק אם ר"ע שאל על נשים נפרדות א"כ פשוט שחייב על כל אחת ואחת שהשמות והגופים חלוקים, אלא השאלה היא אם בא על אחותו שהיא אחות אביו ואחות אמו האם הולכים אחרי השמות והם חלוקים או על הגוף והיא גוף אחד, והם הוכיחו מבא על ה' נשיו נדות שהן שם אחד וחייב על כל אחת ואחת וזה ק"ו שאם בשם אחד חייב כמה חטאות כ"ש בכמה שמות, אך ניתן לפרוך שהגופים חלוקים אלא יש ללמוד מהפסוק ערות אחותו גלה לחייב על אחותו שהיא אחות אביו ואחות אמו, ואמר רב אבהו שמדובר ברשע בן רשע שבא על אמו והוליד שתי בנות ואח"כ בא על אחת מהן והוליד בן ואותו בן בא על אחות אמו שהיא אחותו ואחות אביו ואחות אמו.

שנו בברייתא שאם בא על ערוה ובעל שוב ושוב לר"א חייב על כל בעילה ובעילה, ולחכמים חייב רק אחת, וחכמים מודים בבא על ה' נשיו נדות שחייב על כל אחת ואחת שהוא גורם לכל אחת להביא חטאת, ורבא הקשה לר"ג וכי אומרים שהוא גורם הרי שנינו שאם בעל בהעלם אחד והאשה בה' העלמות הוא חייב אחת והיא חייבת על כל אחת ואחת, ויש לפרש שאם בא על חמש נשיו נדות חייב חמש כי הגופים חלוקים.

הסתפקו מה יסבור ר"א אם קצר בשבת וקצר שוב שר"א חייב שתיים בעריות כי זה שני מעשים וכן כאן, או שטעמו של ר"א הוא שאי אפשר לערב ביאות יחד ולכן ר"א חייב כמה אך כאן שיכול לקצור את שתי הקצירות בקצירה אחת א"כ יהיה חייב אחת, ורבה אומר שטעמו של ר"א הוא שעשה שני פעולות ולפ"ו גם בקצר וקצר יהיה חייב שתיים, ורב יוסף סובר שטעמו של ר"א הוא שאי אפשר לערב את הביאות אך בקצירה שיתן לערב שתי קצירות חייב אחת, ואב"י הקשה ממה ששינוי שר"א מחייב בתולדות במקום אבות ומשמע שאם עשה אותו אב פעמיים יהיה חייב רק אחת, אך לרבה קשה שזה תלוי במעשה וזה שני מעשים, ומר בר רבנא אומר שהוא ביאר יחד עם רב נחומי בר זכריה שמדובר בדלית של גפן שעל תאנה וקצרים יחד ולכן ר"א מחייב שתיים כי השמות חלוקים, ובאותו ענין אם קצר שתי גרוגרות יחד חייב אחת אך אם קצר וקצר שוב אכן יהיה חייב שתיים.

משנה עוד שאל ר"ע מה הדין של אבר המדולדל בבהמה אמרו לו לא שמענו אך שמענו על אבר מדולדל באדם שטהור **עמוד ב** וכך עשו מוכי שחין בירושלים שהם הלכו לרופא בערב פסח והוא חתך את האבר והיה בו כשערה ואח"כ הם חתכו את האבר בקרן או בקיר ונמשך המוכה ממנו והוא הלך לעשות את פסחו וכן הרופא, וניתן ללמוד משם ק"ו לבהמה. **גמרא** שנינו לענין הכשר לקבל טומאה שהמוחק כרישה והסוחט את שערו ואת כסותו המשקים שבתוכו אינם מכשירים אך מה שיצא מכשיר, ואמר שמואל שהכרישה עצמה הוכשרה כי היא הוכשרה בשעת פרישתה ממנו, ויש להקשות שר"ש נאמר גם במשנה לגבי המוכה שחין שהוא קיבל טומאה בשעת פרישת האבר ממנו, ויש לומר כדברי רב יוסף שהם הותרו בכל כוחם, ורב יוסף דיבר על זב וטמא מת שהלכו בדרך וירדו עליהם גשמים אף שהם סוחטים זה את זה המשקים שירדו מצד העליון לתחתון טהורים כי לא מועיל מחשבה עד שיצאו מכולם ואם יצאו מכולם הם מכשירים, ואמר רב יוסף שמדובר שהם נתזו בכל כוחם.

משנה עוד שאל ר"ע אם אדם שחט ה' זבחים בחוץ בהעלם אחד האם חייב על כל אחד ואחד או אחת על כולם, אמרו לו לא שמענו ור' יהושע אמר שמעתי שהאוכל מזבח אחד מה' תמחויים בהעלם אחד חייב במעילה על כל אחד ואחד וניתן ללמוד משם ק"ו, ור"ש אמר שר"ע שאל על שוחט זבחים אלא על האוכל נותר מה' זבחים בהעלם אחד האם חייב אחת על כולם או על כל אחד ואחד, ואמר ר' יהושע שהוא שמע שהאוכל מזבח אחד בה' תמחויים בהעלם אחד חייב על כל אחד ואחד משום מעילה וניתן ללמוד משם בק"ו ואמר ר"ע שאם לומדים מהלכה נקבל אך אם לומדים בק"ו ניתן לפרוך, אמרו לו מה יש לך להשיב אמר ר"ע שדוקא במעילה חייב על כל אחד ואחד כי עשו בה את המאכל כאוכל ואת המהנה כנהנה וכן מועיל צירוף למעילה בזמן מרובה אך בנותר אין אחד מכל אלו. **גמרא** לר"ש היה קשה שלא ניתן להביא ראיה לשוחט מאוכל שהרי האוכל נהנה אלא ר"ע שאל על האוכל נותר מה' זבחים ואמרו לו לא שמענו, ור' יהושע אמר שהוא שמע על האוכל מזבח אחד מה' תמחויים שהוא חייב על כל אחד ואחד וניתן ללמוד בק"ו שאם מזבח אחד שהגופים לא חלוקים חייב כמה חטאות ק"ו מה' זבחים שהגופים חלוקים שיהיה חייב כמה חטאות.

יש להסתפק אם ר"ע קיבל את תשובת ר' יהושע, ויש להוכיח ממה ששינוי שאם אכל חמש חתיכות נותר מזבח אחד בהעלם אחד בחמשה תמחויים מביא חטאת אחד ועל לא הודע שלהם מביא אשם תלוי אחד, ואם אכל מה' תמחויים בה' העלמות מביא חטאת על כל אחד ואחד ועל לא הודע שלהם יביא אשם תלוי על כל אחד ואחד ואם אכל מה' זבחים בהעלם אחד חייב על כל אחת ואחת, ור' יוסי בן ר' יהודה אומר שגם האוכל ה' חתיכות מה' זבחים בהעלם אחד מביא חטאת אחת ועל לא הודע שלהם מביא אשם תלוי אחד, והכלל הוא שכל מה שחלוק בחטאות הוא חלוק גם באשמות, ואם אכל ה' חתיכות בה תמחויים מזבח אחד קודם זריקת דמים אפילו בהעלם אחד חייב על כל אחד ואחד משום מעילה.